

Co říká Putinovo nasazení jaderných zbraní v Bělorusku o válce na Ukrajině

NI [nationalinterest.org/feature/what-putin's-deployment-nuclear-weapons-belarus-says-about-ukraine-war-206366](https://nationalinterest.org/feature/what-putin-s-deployment-nuclear-weapons-belarus-says-about-ukraine-war-206366)

31. března 2023



Rozhodnutí ruského prezidenta Vladimira Putina rozmístit v Bělorusku jaderné zbraně s jadernými odpalovacími zařízeními tento týden upoutalo pozornost mediálních komentátorů a vojenských expertů. Toto oznámení přichází v návaznosti na třídenní setkání Putina s čínským vůdcem Si Ťin-pchingem v Moskvě, po kterém obě hlavy států dosáhly řady dohod o budoucí politické, vojenské a ekonomické spolupráci. Rusko a Čína nyní explicitně a společně pracují na vytvoření nového světového řádu, ve kterém jsou Spojené státy marginalizovány a z jejich pohledu je unipolární svět ovládaný Spojenými státy nahrazen multipolárním systémem, který více napomáhá čínským a ruským cílům.

Zdánlivý kontrapunkt mezi aroganci na úrovni vysoké politiky a ruským rozhodnutím umístit jaderné zbraně mimo hranice Ruské federace nemůže být více odhalující. Zlaté potřesení rukou mezi Si Ťin-pchingem a Putinem mělo Rusku poskytnout obnovený pocit důvěry ve vztahu k jeho politickým a vojenským cílům. Místo toho Putin přesunul některé ze svých vojenských pěšců na šachovnici jako formu jaderné signalizace a zpráv. Tento krok není známkou důvěry, ale nejistoty a zoufalství. Je to také nebezpečné.

Po více než roce bojů na Ukrajině se ruským vojenským silám nepodařilo uzavřít dohodu. Počáteční blesková válka nestačila na dobytí Kyjeva nebo přimět vládu prezidenta Vladimira Zelenského ke kapitulaci. Ruské vojenské operace na východní a jižní Ukrajině vyústily v krvavé patové situace a minimální pokroky. Ruské ztráty jsou obrovské a vojáci jsou zoufalí. *Různé ruské frakce siloviki* jsou navíc ve sporu, včetně zjevného soupeření mezi žoldáckou Wagnerovou skupinou a běžnými armádními silami. Zvýšené odvodní hráže přivedly mnoho mladých mužů ve vojenském věku k útěku ze země. Mezitím Putinův hazard sjednotil a oživil NATO jako politickou alianci a zvýšil jeho vojenské schopnosti ve srovnání s ruskými. Přidání Finska (a možná i Švédska) k členství v NATO toto faux pas jen umocňuje.

Na druhou stranu ekonomické sankce negativně ovlivnily ruskou ekonomiku mnohem méně, než NATO očekávalo nebo doufalo, a většina ruské veřejnosti stále podporuje válku proti Ukrajině. Kromě toho lze důvodně předpokládat, že ruští politici a vojenští vůdci předpokládají, že dlouhá válka proti Ukrajině je ve prospěch Ruska, a to kvůli většímu počtu obyvatel Ukrajiny a větším zdrojům. Ruské vojenské myšlení rozlišuje mezi vyhlazovacími válkami, v nichž je rozhodující vítězství dosaženo jednou rychlou a přemožitelnou vojenskou operací, a opotřebovací válkou, v níž se dvě strany pokoušejí vzájemně opotřebovat lidskou sílu, zdroje a vůli. delší dobu. A toto rozlišení by se mohlo vztahovat na válku na Ukrajině, kdybychom ještě žili ve dvacátém století.

Ale nejsme. Kultura jednadvacátého století je poháněna internetem a jeho globalizací informací. Jako všechno ostatní se tato kultura přelévá do rozhodování o válce a míru. Hlavy států a velitelé jsou pod tlakem čtyřadvacetihodinového zpravodajského cyklu, aby poskytovali všudypřítomné uspokojení a uklidňující symboliku, zvláště pokud se v demokracii zodpovídají voličům. Ale i kdyby ne, obraz porážky nebo patové situace na bitevním poli bude promítnut světovému publiku k ponížení vůdců dokonce tak narcistických, jako

jsou ti v ruském nejvyšším velení. „Vyhrát“ opotřebovací válku, pokud je cena krve a pokladů příliš vysoká, přichází s vloženým politickým rizikem. Nostalgie mezi Rusy po Stalinovi, groteskní, jak se západním lidem zdá, není touhou po návratu do gulagů a masových poprav té doby. Je to místo toho vzpomínka na vítězství ve Velké vlastivědné válce a na vrchol sovětské moci, který z ní vyplynul.

I Putin si musí uvědomit, že Rusko čelí naléhavé nutnosti ukázat výsledky v bitevním prostoru a ve zpravodajských zdrojích se opakovaně objevují zprávy o velké ruské ofenzívě proti Ukrajině plánované na konec tohoto jara. Na druhou stranu Ukrajinci chystají protiofenzivy i na východě a jih Spojené státy spolu se svými spojenci v NATO slíbily, že do Kyjeva dodají pokročilejší zbraně, včetně moderních tanků a transportérů, raket dlouhého doletu, dronů a zpravodajské podpory pro operace na bojišti. Někteří kritici Bidenovy administrativy si stěžují, že pokročilejší zbraně měly být na Ukrajinu poslány dříve, ale novější systémy vyžadují čas na zaškolení operátorů a zrychlenou výrobní linku pro těžké kovové předměty. Hbitost Ukrajinců na bojišti, odhodlání a zručné používání zpravodajských systémů a systémů velení-řízení-komunikace dosud kontrolovaly ruské převahy a úmorné velitele.

Rusko tak nemůže předpokládat, že musí navždy opotřebovat motivované ukrajinské síly, a Putinovu ochotu rozmístit taktické jaderné zbraně mimo Rusko (ale pravděpodobně pod ruskou kontrolou) spolu s jeho předchozími hrozbami prvního jaderného použití nelze odmítnout. pouze zavádějící zprávy. Říká nám, že pokud Rusko čelí vážným zvrátům na bojišti do té míry, že jsou ztraceny základní cíle a Ukrajina se zdá být blízko znovuzískání všech svých bývalých území, je možné zavádějící ruské rozhodnutí ve prospěch „omezeného“ prvního jaderného použití. Rusko by toto rozhodnutí mohlo přijmout nejen jako prostředek kompenzace za konvenční válku, která se nevyvíjí dobře, ale také za předpokladu, že první jaderná zbraň vypálená v hněvu od bombardování Nagasaki by měla bezprecedentní šokovou hodnotu. To by mohlo,

Na druhou stranu, jak varoval Clausewitz, charakter války se mění z jedné éry do druhé na základě změn v technologii a taktice, ale povaha války nikoli. Jedním z aspektů povahy války je, že eskalace je vlastní procesu boje. Boj, který je ponechán svému osudu a neukázněný moudřejší politickou kontrolou ze strany hlav států, má přirozenou tendenci šířit se do ničivosti. Reakcí NATO na první ruské jaderné použití tedy nemusí být souhlas, ale odvěta. Dokonce i „demonstrativní“ jaderný výstřel ze strany Ruska – řekněme výbuchem zbraně v dostatečně vysoké výšce, aby se vytvořil rozšířený elektromagnetický puls (EMP), který poškodí kritická vesmírná vojenská zařízení a/nebo naruší pozemní komunikační a řídicí systémy – by mohl selhat. k dosažení jeho požadovaných účinků. Místo toho, aby NATO přimělo ustoupit,

Kromě možnosti, že rozhodnutí Ruska rozmístit některé ze svých jaderných zbraní v Bělorusku je chybnou zprávou založenou na chybných úvahách, vyvolává také technické problémy. Pokud jsou tyto zbraně zamýšleny jako odstrašující prostředky, mohou být také považovány za atraktivní cíle pro operace ukrajinského komanda nebo disidentské běloruské odpůrce Lukašenkova režimu. Předpokládejme navíc, že se nespokojení ruští polní velitelé nebo jejich žoldnéřští kumpáni rozhodnou unést zbraně ze skladišť a použít je k požadování výkupného. Teoreticky může jaderné uvolnění povolit pouze prezident Ruska a jeho nejvyšší vojenští velitelé, ale v praxi je řetězec velení jen tak silný, jak silný je jeho nejslabší článek. Historie ukazuje, že v armádách, které jsou na pokraji porážky a rozpadu, se dějí podivnější věci.

Stephen Cimbala je významným profesorem politologie na Penn State, Brandywine.

Lawrence Korb je vedoucím pracovníkem Centra pro americký pokrok a bývalým náměstkem ministra obrany.

Obrázek: Shutterstock.

